E-BÜLTEN

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ

İZMİR-1982

YÜKSEKÖĞRETİM KALİTE KURULU

5

TAM AKREDİTASYON SERTİFİKASI

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ e-BÜLTEN / EYLÜL 2026 / SAYI 13

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ

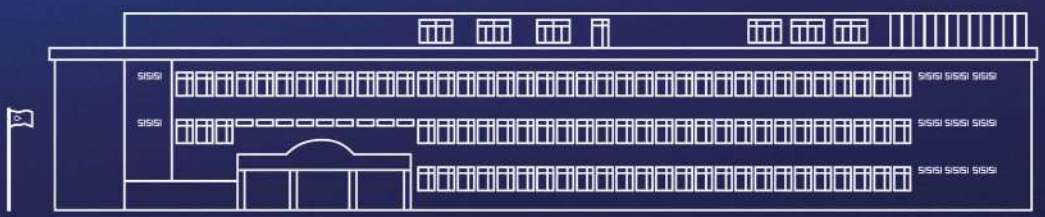
İZMİR-1982

YÜKSEKÖĞRETİM KALİTE KURULU

5

TAM AKREDİTASYON BELGESİNİ

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ

deu.edu.tr/e-bulten

93867786.000.01/BY.025.001.1349

SUNUŞ
Prof. Dr. Bayram YILMAZ

İZMİR'İN KURTULUŞUNUN 104. YIL DÖNÜMÜ TÖRENLERLE KUTLANDI

TÜRKİYE-PAKİSTAN YÜKSEKÖĞRETİM İŞ BİRLİĞİNDE DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ

"Üç Üniversiteyle Mutabakat Zaptı İmzalandı"

"NUST ile İş Birliği İçin Prensip Anlaşması"

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİNİN İKİ BİLİMSEL ÇALIŞMASI ACR CONVERGENCE 2026'DA

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ, UI GREENMETRIC 2026'DA BUGÜNE KADARKİ EN YÜKSEK DERECESİNİ ELDE ETTİ

"Dokuz Eylül Üniversitesi, çevre ve sürdürülebilirlik alanındaki çalışmalarıyla UI GreenMetric Dünya Üniversiteleri Sıralaması 2026'da dünya genelinde 134. sırada, Türkiye'de ise 11. sırada yer aldı. "

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ URAP 2025-2026 DÜNYA ALAN SIRALAMASINDA 6 BİLİM ALANINDA YER ALDI

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİNİN THE DÜNYA ÜNİVERSİTELERİ SIRALAMASINDA GÖSTERGELERİ YÜKSELDİ

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİNİN ULUSLARARASI İŞ BİRLİĞİ VİZYONU ÇİN'DEKİ TEMASLARLA GÜÇLENİYOR

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİNE "İYİ UYGULAMA ÖRNEĞİ" PLAKETİ

BİLİM KAFE SOHBETLERİ'NDE "GAZZE'DE İNSANLIK İÇİN BİLİM ÜRETMEK" ELE ALINDI

DEÜ SÖYLEŞİLERİ'NDE KÖKLERDEN GÜNÜMÜZE TÜRK DİLİ

TAOM 2026 LİDERLİK BULUŞMASI DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİNDE GERÇEKLEŞTİRİLDİ

6. GLOBAL MARITIME CONGRESS DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİNDE GERÇEKLEŞTİRİLDİ

ÖĞRENCİMİZDEN İKİ TÜRKİYE ŞAMPİYONLUĞU

ÖĞRENCİMİZDEN ULUSLARARASI BAŞARI

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİNDE FAKÜLTELER VE MESLEK YÜKSEKOKULLARINDA YENİ AKADEMİK YIL HEYECANI

ERASMUS+ ÖĞRENCİLERİ İÇİN ORYANTASYON PROGRAMI DÜZENLENDİ

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ ÖZEL 75. YIL İLKOKULU-ORTAOKULUNDA YENİ EĞİTİM ÖĞRETİM YILI BAŞLADI

İMTİYAZ SAHİBİ / **PROF. DR. BAYRAM YILMAZ**
EDİTÖR KURULU / **PROF. DR. DÜNDAR YENER / ÖĞR. GÖR. DR. EMİNE ALTINKAYNAK / MERVE KARAGÖZ**
FOTOĞRAF / **ALP KEMAL MÜEZZİNOĞLU / OZAN AKGÜN**

Dokuz Eylül Üniversitesi (DEÜ), Yükseköğretim Kalite Kurulu (YÖKAK) tarafından tam akreditasyon ile tescillenen, ülkemizin saygın yükseköğretim kurumlarından biridir. Üniversitemiz; akademik üretkenliği, araştırma kapasitesi ve sürdürülebilir projeleriyle sadece bulunduğu bölgede değil, ülkemizde ve dünyada bilime ve insanlığa değer katmaktadır.

Üniversite kimliğimizin güçlenmesi; uluslararası sıralamalardaki başarılarımız; akreditasyon süreçlerinde yakaladığımız ivme; TEKNOFEST'teki güçlü varlığımız; erişilebilirlik ve kapsayıcılık vizyonumuzun bir yansıması olan *"Engelsiz Üniversite"* çalışmalarımızda özel gereksinimli bireylerin eğitim, sosyal yaşam ve kampüs olanaklarına erişimini kolaylaştıran, Yükseköğretim Kurumu (YÖK) ödüllü uygulamalarımızla yükseköğretimde edindiğimiz örnek konum; öğrenci odaklı yeni uygulamalarımız, bizleri geleceğe daha güvenle bakmaya teşvik etmiştir. Ayrıca sağlık, mühendislik, sosyal bilimler, spor ve sanat alanlarında yürüttüğümüz disiplinler arası çalışmalar, üniversitemizin toplumsal katkı vizyonuna somut değerler katmaktadır.

Üniversitemizin kurumsal iletişiminde yeni bir dönemi başlatan DEÜ e-Bülteni; yürüttüğümüz projeleri, ulusal ve uluslararası ölçekteki başarıları, sadece mensuplarımız ve mezunlarımızla değil, aynı zamanda üniversitemizi ilgiyle takip eden tüm okurlarımızla düzenli olarak paylaşacağımız önemli bir iletişim aracıdır. Fakültelerimizden araştırma merkezlerimize, akademisyenlerimizden öğrencilerimize kadar geniş bir yelpazede sergilenen başarıları; kültürel, sanatsal ve sportif faaliyetlerimizi; *"Yaşayan Kampüs"* anlayışımızla örtüşen etkinliklerimizi kayıt altına alarak gelecek kuşaklara aktarıyoruz.

Yenilikçi vizyonumuzla Dokuz Eylül Üniversitesi olarak ülkemizin kalkınma hedeflerine güçlü katkılar sunmaya devam edeceğimizin inancı ve kararlılığıyla, güzel haberlerimizi sizlere DEÜ e-Bülteni yoluyla da ulaştıracak olmanın heyecanı ve mutluluğu içerisindeyiz.

Bu vesileyle, emeği geçen tüm çalışma arkadaşlarıma teşekkür ediyor; değerli öğrencilerimizi, mezunlarımızı ve akademik/idari kadromuzu, kariyerleriyle ilgili güzel haberleri ve başarıları bizimle paylaşmaya davet ediyor; Dokuz Eylül Üniversitemizin çalışmalarını ilgiyle takip eden tüm okurlarımıza sağlıklı günler dilerim.

Saygılarımla,

Prof. Dr. Bayram YILMAZ
Rektör

İZMİR'İN KURTULUŞUNUN 104. YIL DÖNÜMÜ TÖRENLERLE KUTLANDI

İzmir'in düşman işgalinden kurtuluşunun 104. yıl dönümü dolayısıyla kent genelinde düzenlenen anma ve kutlama programlarına Rektörümüz Prof. Dr. Bayram Yılmaz da katıldı. Valilik tarafından düzenlenen 9 Eylül programı kapsamında gerçekleştirilen törenlerde Üniversitemiz temsil edildi.

Rektörümüz Prof. Dr. Bayram Yılmaz, Cumhuriyet Meydanı'nda düzenlenen Çelenk Sunma Töreni ile Konak Meydanı'nda gerçekleştirilen Bayrak Töreni'nde yer aldı. İl protokolünün katılımıyla gerçekleştirilen programlarda, İzmir'in kurtuluşunun tarihsel önemi bir kez daha vurgulandı.

İzmir'in kurtuluşunun 104. yıl dönümü vesilesiyle başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere bağımsızlık mücadelesinin tüm kahramanları saygı, rahmet ve minnetle anıldı.

9 EYLÜL İZMİR'İN KURTULUŞU

Kutlu Olsun

9 Eylül 1922'de İzmir'de kazanılan zafer, Millî Mücadele'nin başarıya ulaştığını ilan eden ve Cumhuriyetimizin kuruluşuna giden süreci hızlandıran tarihî bir dönüm noktasıdır.

104 yıl sonra bugün, 9 Eylül'ün taşıdığı anlamı bir kez daha hatırlıyor; Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşlarının önderliğinde verilen mücadelenin bize bıraktığı mirasa sahip çıkıyoruz. Çünkü o miras, yalnızca geçmişe ait değildir. Cumhuriyetimizi yaşatmak, bağımsızlık irademizi korumak ve ülkemizi daha ileriye taşımak için bize yol göstermeye devam etmektedir.

İzmir, 9 Eylül'den aldığı güçle bugün de bilimde, eğitimde, kültürde ve sanatta öncü şehirlerden biri olmayı sürdürüyor. Dokuz Eylül Üniversitesi olarak bizler de adını İzmir'in kurtuluşundan alan bir üniversite olmanın sorumluluğuyla; bilimin ışığında, gençlerimize nitelikli bir gelecek sunma hedefiyle ve ülkemize karşı sorumluluğumuzun bilinciyle çalışıyoruz.

Başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere Millî Mücadele'nin tüm kahramanlarını rahmet, minnet ve şükranla anıyorum.

İzmir'in kurtuluşunun 104. yılı kutlu olsun.

Prof. Dr. Bayram YILMAZ
Rektör

TÜRKİYE-PAKİSTAN YÜKSEKÖĞRETİM İŞ BİRLİĞİNDE DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ

Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye ile Pakistan arasındaki yükseköğretim ilişkilerinin geliştirilmesine yönelik temaslar kapsamında uluslararası akademik iş birliklerini güçlendirmek üzere önemli görüşmeler gerçekleştirdi. Yükseköğretim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Erol Özvar başkanlığındaki heyette yer alan Rektörümüz Prof. Dr. Bayram Yılmaz, Türkiye'den 10 üniversitenin rektörünün katıldığı ziyaret programı çerçevesinde Pakistan'daki yükseköğretim kurumlarıyla bir araya geldi.

ÜÇ ÜNİVERSİTEYLE MUTABAKAT ZAPTI İMZALANDI

Ziyaret kapsamında Dokuz Eylül Üniversitesi ile Pakistan'daki Air University, Bahria University ve Riphah International University arasında Mutabakat Zaptı (MoU) imzalandı. Ayrıca üç farklı Pakistan üniversitesiyle daha mutabakat zaptı imzalanması konusunda anlaşmaya varılarak protokol hazırlıklarına başlandı.

Görüşmeler kapsamında Rektörümüz Prof. Dr. Bayram Yılmaz, Dokuz Eylül Üniversitesi Bilgisayar Mühendisliği mezunu olan Bahria University Mühendislik Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Faisal Bashir Hussain ile de bir araya geldi. Üniversitemiz mezununun Pakistan'da akademik çalışmalarını sürdürmesi, ziyaretin öne çıkan başlıkları arasında yer aldı.

AIR UNIVERSITY

NUST İLE İŞ BİRLİĞİ İÇİN PRENSİP ANLAŞMASI

Türkiye-Pakistan yükseköğretim temasları kapsamında Pakistan Ulusal Bilim ve Teknoloji Üniversitesi (NUST) de ziyaret edildi. NUST Rektörü Korgeneral (Emekli) Dr. Muhammad Zahid Latif'in ev sahipliğinde gerçekleştirilen görüşmede, iki üniversite arasındaki akademik ve bilimsel iş birliği olanakları ele alındı. Görüşmeler sonucunda mühendislik, sağlık ve sosyal bilimler alanlarında iş birliği yapılması ve iki üniversite arasında Mutabakat Zaptı imzalanması konusunda prensipte anlaşmaya varıldı.

Gerçekleştirilen ziyaret ve görüşmelerin, Türkiye ve Pakistan'daki yükseköğretim kurumları arasında akademik ve bilimsel etkileşimin artırılmasına, ortak çalışmaların geliştirilmesine ve Dokuz Eylül Üniversitesinin uluslararasılaşma hedeflerine katkı sağlaması amaçlanıyor.

BAHRIA UNIVERSITY

RIPHAH INTERNATIONAL UNIVERSITY

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
İZMİR-1982

ACR Convergence
Where Rheumatology Meets

ULUSLARARASI AKADEMİK BAŞARI!

ACR CONVERGENCE 2026'DA İKİ ÖNEMLİ KABUL

Plenary

Doç. Dr. Gökçe KENAR ARTIN

Dokuz Eylül Üniversitesi - Tıp Fakültesi

Longitudinal Risk Stratification in Pulmonary Sarcoidosis: Clinical and Multiregional CT Predictors Surpass PET Metrics

Oral Presentation

Dr. Öğr. Üyesi Semih GÜLLE

Dokuz Eylül Üniversitesi - Tıp Fakültesi

Timing Matters Beyond Early Windows: A Comprehensive Longitudinal and Landmark Analysis of Disease Duration, Treatment Response, and First Biologic Drug Survival in Axial Spondyloarthritis

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİNİN İKİ BİLİMSEL ÇALIŞMASI ACR CONVERGENCE 2026'DA

Dokuz Eylül Üniversitesi Romatoloji Bilim Dalı araştırmacılarının yer aldığı iki bilimsel çalışma, romatoloji alanının uluslararası önemli toplantılarından American College of Rheumatology (ACR) Convergence 2026'da sunulmak üzere kabul edildi. Çalışmalardan birinin Plenary sunumları arasında, diğerinin ise sözlü bildiri programında yer alması, Üniversitemizin uluslararası bilimsel platformlardaki görünürlüğü açısından önem taşıyor.

PLENARY SUNUMLAR ARASINDA BİR ÇALIŞMA

Doç. Dr. Gökçe Kenar Artın tarafından gönderilen *"Longitudinal Risk Stratification in Pulmonary Sarcoidosis: Clinical and Multiregional CT Predictors Surpass PET Metrics"* başlıklı çalışma, kongrenin Plenary sunumları arasında kabul edildi. Dokuz Eylül Üniversitesi Hastanesi Göğüs Hastalıkları Ana Bilim Dalı ile ortak yürütülen araştırmada, pulmoner sarkoidozda uzun dönemli risk sınıflandırması kapsamında klinik bulgular ve çok bölgeli bilgisayarlı tomografi göstergeleri ile PET ölçütleri ele alınıyor.

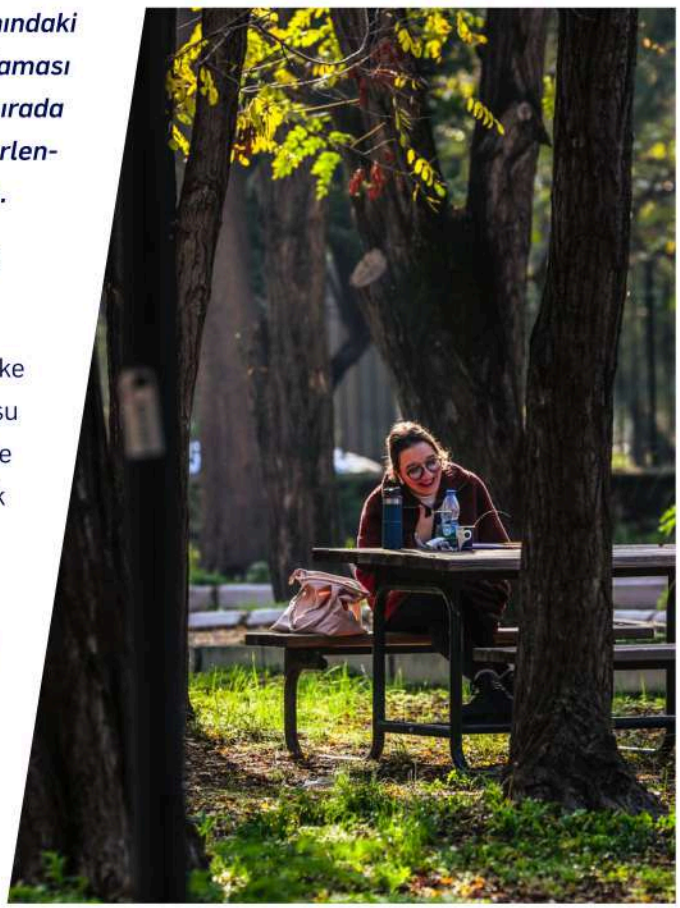
BİR DİĞER ÇALIŞMA SÖZLÜ BİLDİRİ OLARAK KABUL EDİLDİ

Dr. Öğretim Üyesi Semih Gülle tarafından gönderilen *"Timing Matters Beyond Early Windows: A Comprehensive Longitudinal and Landmark Analysis of Disease Duration, Treatment Response, and First Biologic Drug Survival in Axial Spondyloarthritis"* başlıklı çalışma da kongrede sözlü bildiri olarak sunulmak üzere kabul edildi. Aksiyel spondiloartritte hastalık süresi, tedavi yanıtı ve ilk biyolojik ilacın kullanım süresini kapsamlı ve uzun dönemli analizlerle inceleyen çalışma, 11 Kasım 2026 tarihinde *"Spondyloarthritis Including Psoriatic Arthritis – Treatment"* oturumunda sunulacak.

6–11 Kasım 2026 tarihlerinde ABD'nin Florida eyaletindeki Orlando kentinde gerçekleştirilecek ACR Convergence 2026, romatoloji alanındaki bilimsel araştırmaların uluslararası akademik çevrelerle paylaşılmasına olanak sağlayacak. Üniversitemiz araştırmacılarının iki çalışmayla kongre programında yer alması, romatoloji alanındaki bilimsel çalışmalarının uluslararası düzeyde paylaşılması bakımından önem taşıyor.

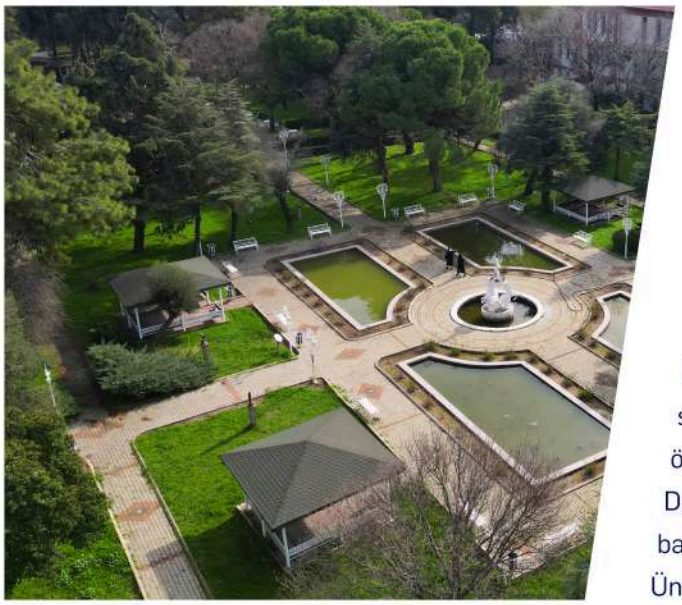
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ, UI GREENMETRIC 2026'DA BUGÜNE KADARKİ EN YÜKSEK DERECESİNİ ELDE ETTİ

Dokuz Eylül Üniversitesi, çevre ve sürdürülebilirlik alanındaki çalışmalarıyla UI GreenMetric Dünya Üniversiteleri Sıralaması 2026'da dünya genelinde 134. sırada, Türkiye'de ise 11. sırada yer aldı. Bu sonuçla Üniversitemiz, UI GreenMetric değerlendirmelerinde bugüne kadarki en yüksek derecesine ulaştı.

SÜRDÜRÜLEBİLİR KAMPÜS HEDEFİYLE ÇALIŞMALAR SÜRÜYOR

Üniversitemiz, yeşil kampüs vizyonu doğrultusunda yerleşke ve altyapı, enerji ve iklim değişikliği, atık yönetimi, su kaynaklarının kullanımı, ulaşım, eğitim ve araştırma ile yönetişim ve dijitalleşme alanlarında sürdürülebilirlik çalışmalarını sürdürüyor.

UI GreenMetric 2026 sonuçları, Üniversitemizin çevresel sürdürülebilirlik alanındaki çalışmalarının uluslararası ölçekteki konumunu ortaya koyarken, elde edilen derece Dokuz Eylül Üniversitesinin bu sıralamadaki en yüksek başarısı olarak öne çıkıyor. Bu başarıya katkı sunan tüm Üniversitemiz mensuplarına teşekkür ediyoruz.

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
İZMİR-1982

YÜKSEKÖĞRETİM KALİTE KURULU
5
TAM AKREDİTASYON SERTİFİKASI

Advancing Sustainability for Earth
UI GreenMetric

ÜNİVERSİTEMİZ YEŞİL KAMPÜS VİZYONUYLA DÜNYANIN EN İYİLERİ ARASINDA!

134. SIRADA

*Dokuz Eylül Üniversitesi, çevre ve sürdürülebilirlik alanında attığı kararlı adımlarla UI GreenMetric 2026 Dünya Üniversiteleri Sıralaması'nda Türkiye'de **11. sırada** dünya genelinde ise **134. sırada** yer aldı. Başarımızda emeği geçen, doğaya duyarlılık göstererek çevre bilinciyle hareket eden tüm mensuplarımıza teşekkür ediyoruz.*

SI	EC	WS	WR	TR	ED	GD
Yerleşke ve Altyapı	Enerji ve İklim Değişikliği	Atık	Su	Ulaşım	Eğitim ve Araştırma	Yönetişim ve Dijitalleşme

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ URAP 2025-2026 DÜNYA ALAN SIRALAMASINDA 6 BİLİM ALANINDA YER ALDI

Dokuz Eylül Üniversitesi, University Ranking by Academic Performance (URAP) tarafından yayımlanan 2025-2026 Dünya Alan Sıralamasında altı bilim alanında Türkiye ve dünya sıralamalarına girdi. Üniversitemiz, sinir bilimlerinden mühendisliğe uzanan farklı alanlardaki dereceleriyle uluslararası akademik performansını ortaya koydu.

Üniversitemizin farklı bilim alanlarında elde ettiği bu dereceler, araştırma ve bilimsel üretim faaliyetlerinin uluslararası ölçekte görünürlüğünü ortaya koyuyor. Bu sonuçlara katkı sunan tüm araştırmacılarımıza teşekkür ediyor, akademik çalışmalarımızı ve bilimsel üretimimizi geliştirmeye devam ediyoruz.

ALTI BİLİM ALANINDA TÜRKİYE VE DÜNYA SIRALAMALARI

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
İZMİR-1982

THE World University Rankings 2027

DEÜ'NÜN DÜNYA SIRALAMASINDAKİ YERİ GÜÇLENDİ

37.
Türkiye'deki Konumu

1401-1600
Dünya Sıralama Bandı

Eğitim	Araştırma Kalitesi	Araştırma Ortamı	Uluslararası Görünüm
27,7 → 32,1 (+4,4)	27,2 → 32,8 (+5,6)	15,9 → 16,7 (+0,8)	30,8 → 32,5 (+1,7)

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİNİN THE DÜNYA ÜNİVERSİTELERİ SIRALAMASINDA GÖSTERGELERİ YÜKSELDİ

Dokuz Eylül Üniversitesi, Times Higher Education (THE) World University Rankings 2027 sonuçlarında Türkiye'de 37. sırada, dünya genelinde ise 1401–1600 bandında yer aldı. Üniversitemiz, sıralamada değerlendirilen dört temel göstergede puanlarını artırarak akademik performansındaki gelişimi ortaya koydu.

Dokuz Eylül Üniversitesi, eğitim ve araştırma faaliyetlerini geliştirme ve uluslararası akademik görünürlüğünü artırma hedefleri doğrultusunda çalışmalarını sürdürüyor. Bu sonuçların elde edilmesine katkı sunan tüm akademik ve idari personelimize teşekkür ediyoruz.

EĞİTİM VE ARAŞTIRMA GÖSTERGELERİNDE ARTIŞ

Üniversitemizin eğitim göstergesi 27,7'den 32,1'e yükselirken araştırma kalitesi puanı 27,2'den 32,8'e çıktı. Araştırma ortamı göstergesi 15,9'dan 16,7'ye, uluslararası görünüm puanı ise 30,8'den 32,5'e yükseldi. THE tarafından yayımlanan sıralama sonuçları, yükseköğretim kurumlarının farklı performans alanlarındaki durumunu ortaya koyarken Üniversitemizin söz konusu göstergelerde kaydettiği artışlar akademik ve kurumsal gelişim çalışmaları açısından önem taşıyor.

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİNİN ULUSLARARASI İŞ BİRLİĞİ VİZYONU ÇİN'DEKİ TEMASLARLA GÜÇLENİYOR

Dokuz Eylül Üniversitesi, uluslararası akademik ve teknolojik iş birliklerini geliştirme hedefi doğrultusunda Çin'in Chengdu kentinde çeşitli temaslarda bulundu.

Rektörümüz Prof. Dr. Bayram Yılmaz'ın uluslararasılaşma, araştırma ve girişimcilik kapasitesini geliştirmeye yönelik vizyonu kapsamında gerçekleştirilen ziyaretlere Rektör Yardımcımız Prof. Dr. Hamdi Şükür Kılıç ve DEPARK Genel Müdürü, İzmir Meslek Yüksekokulu öğretim üyesi Prof. Dr. Zeki Atıl Bulut'un yanı sıra Üniversitemizden akademik temsilciler de katıldı.

AKADEMİK VE TEKNOLOJİK İŞ BİRLİĞİ OLANAKLARI ELE ALINDI

Üniversitemiz araştırmacıları ve girişimcilerine hizmet sunmak üzere açılan Dokuz Eylül Üniversitesi DEPARK Bilimsel Teknoloji İş Birliği Üssü'nün de bulunduğu Chengdu'da; Jinniu District Investment Promotion Bureau, AI Digital Innovation & Intelligent Park ve Chengdu University of Traditional Chinese Medicine yöneticileriyle görüşmeler gerçekleştirildi.

Görüşmelerde sağlık ve biyoteknoloji alanlarında akademik iş birliği olanakları, yapay zekâ ve dijital ekonomi alanlarındaki yatırım fırsatları ile Üniversitemizde yürütülen çalışmalar ele alındı. Ayrıca fikri mülkiyet haklarının ticarileştirilmesine ilişkin deneyimler ve iyi uygulama örnekleri paylaşıldı.

AI DIGITAL INNOVATION & INTELLIGENT PARK İLE İŞ BİRLİĞİ PROTOKOLÜ

Temaslarda teknoloji odaklı bölgesel kalkınma modelleri ve bu alanda geliştirilebilecek iş birliği yöntemleri de değerlendirildi. Görüşmeler sonucunda AI Digital Innovation & Intelligent Park ile iyi niyet ve iş birliği protokolü imzalandı.

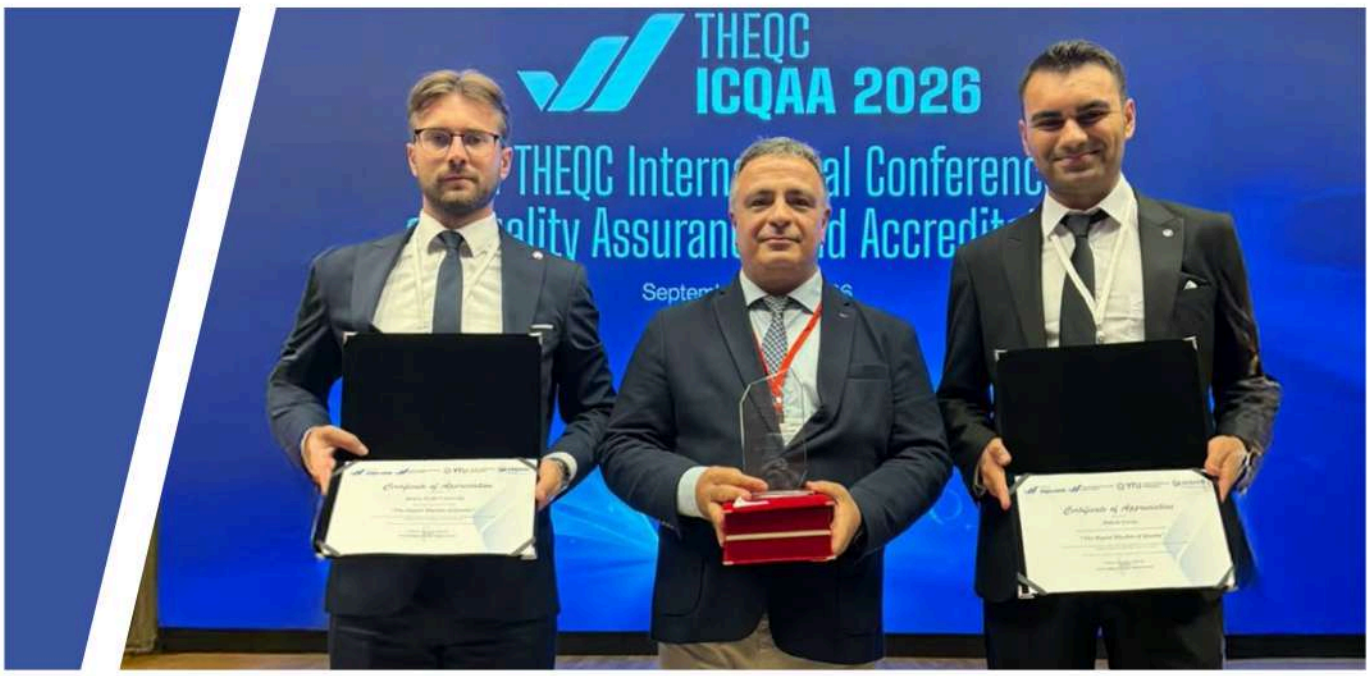
Dokuz Eylül Üniversitesi, uluslararası paydaşlarla ilişkilerini geliştirerek araştırma, girişimcilik ve teknoloji transferi alanlarında yeni iş birliği olanakları oluşturmayı hedefliyor.

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİNE "İYİ UYGULAMA ÖRNEĞİ" PLAKETİ

Dokuz Eylül Üniversitesinin kalite güvence sistemine yönelik çalışmaları, Yükseköğretim Kalite Kurulu (YÖKAK) tarafından düzenlenen 2. Uluslararası Kalite Güvencesi ve Akreditasyon Konferansı kapsamında takdir edildi. Konferans çerçevesinde gerçekleştirilen İyi Uygulamalar Paneli'nde Üniversitemizin kalite yönetim sistemi çalışmaları *"İyi Uygulama Örneği"* olarak değerlendirilerek plaketle ödüllendirildi.

Üniversitemizin kalite güvencesi alanındaki çalışmalarının ulusal ve uluslararası düzeyde paylaşılmasına olanak sağlayan konferansta elde edilen bu takdir, kurumsal kalite kültürünün geliştirilmesi ve yükseköğretimde kalite süreçlerinin güçlendirilmesi açısından önem taşıyor.

YÜKSEKÖĞRETİM KURULU

bio BİLİM İLETİŞİMİ OFİSİ SCIENCE COMMUNICATION OFFICE

Bilim Kafe

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ İZMİR-1982

BİLİM KAFE SOHBETLERİ

#bilimvatan
#herkesbilsin
#bilimkafe

GAZZE'DE İNSANLIK İÇİN BİLİM ÜRETMEK

Moderatör & Konuşmacı

Doç. Dr.
Ahmet Naci Emecen

Dokuz Eylül Üniversitesi
Tıp Fakültesi
(Yüz Yüze)

Konuşmacı

Assoc. Prof. Dr.
Mazen Medhat Alzaharna

Gazze İslam Üniversitesi
Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanı
(Çevrim İçi - Canlı)

Konuşmacı

Prof. Dr.
Abdülrauf Al-Manaama

Gazze İslam Üniversitesi
Sağlık Bilimleri Fakültesi
(Çevrim İçi - Canlı)

Konuşmacı

Dr. Reham Abushar

Dokuz Eylül Üniversitesi
Tıp Fakültesi
(Yüz Yüze)

Konuşmacı

Öğr. Gör.
Rinaad Abu Dan

Gazze İslam Üniversitesi
Sağlık Bilimleri Fakültesi
(Çevrim İçi - Canlı)

YÜKSEKÖĞRETİM KURULU

bio
BİLİM İLETİŞİMİ OFİSİ
SCIENCE COMMUNICATION OFFICE

Bilim Kafe

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
İZMİR-1982

BİLİM KAFE SOHBETLERİ'NDE "GAZZE'DE İNSANLIK İÇİN BİLİM ÜRETMEK" ELE ALINDI

Yükseköğretim Kurulu (YÖK) öncülüğünde düzenlenen Bilim Kafe Sohbetleri kapsamında, "Gazze'de İnsanlık İçin Bilim Üretmek" başlıklı program Dokuz Eylül Üniversitesinin ev sahipliğinde gerçekleştirildi. Gazze'de yaşanan insani koşullar çerçevesinde bilimin, akademik dayanışmanın ve insanlık değerlerinin ele alındığı buluşma, farklı akademik deneyimleri bir araya getirdi.

GAZZE'DEN AKADEMİSYENLERLE AKADEMİK DAYANIŞMA

Doç. Dr. Ahmet Naci Emecen'in moderatörlüğünü ve konuşmacılığını üstlendiği programda, Gazze İslam Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanı Doç. Dr. Mazen Medhat Alzahar ve Prof. Dr. Abdülrauf Al-Manaama ile Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesinden Dr. Reham Abushar ve öğrencimiz Öğr. Gör. Rinaad Abu Dan yer aldı. Gazze'den katılan akademisyenler çevrim içi bağlantıyla programa katkı sunarken, Üniversitemizde eğitim gören Gazzeli öğrencimiz yüz yüze katılım sağladı.

Programda, bilimsel üretimin sürdürülmesi, akademik dayanışmanın önemi ve Gazze'deki akademik yaşamın koşulları üzerine paylaşımlar gerçekleştirildi. Buluşma, farklı ülkelerdeki akademisyenler ve öğrenciler arasında bilgi alışverişi ve dayanışma için bir platform oluşturdu.

Dokuz Eylül Üniversitesi, akademik ve insani dayanışmayı destekleyen bu tür buluşmalar aracılığıyla Gazze'de yaşananların gündemde tutulmasına ve bilimsel iş birliği olanaklarının değerlendirilmesine katkı sunmayı sürdürüyor.

26 EYLÜL TÜRK DİL BAYRAMI KUTLU OLSUN

"Türk dilinin derinliklerine dalınca gözlerime on sekiz bin âlemden daha yüksek bir âlem göründü," diyen Ali Şîr Nevâî'nin hayranlığıyla, "Millî duygu ile dil arasındaki bağ çok güçlüdür," diyen Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün sözlerinde buluşan duygu ve düşünceyle inanıyorum ki dil, insanın kendini ve dünyayı kurduğu yerdir.

Geçmişten aldığımız her sözcüğü kendi zihnimizde yeniden anlamlandırırken, gelecek kuşaklara bırakacağımız dili de bugün kuruyoruz.

Türkçenin derinliğine, inceliğine ve ifade gücüne duyduğum saygıyla, 26 Eylül Türk Dil Bayramı'nı kutluyorum.

Prof. Dr. Bayram YILMAZ
Rektör

DEÜ SÖYLEŞİLERİ V

KÖKLERDEN GÜNÜMÜZE TÜRK DİLİ

PROF. DR.
OSMAN MERT
TÜRK DİL KURUMU BAŞKANI

MODERATÖR
PROF. DR.
KAMİL İŞERİ
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
EDEBİYAT FAKÜLTESİ DEKANI

DEÜ SÖYLEŞİLERİ'NDE KÖKLERDEN GÜNÜMÜZE TÜRK DİLİ

Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Osman Mert, Dokuz Eylül Üniversitesi tarafından düzenlenen DEÜ Söyleşileri V programında Türk dilinin tarihsel gelişimini, kültürel mirasını ve günümüzdeki kullanımını değerlendirdi.

Dokuz Eylül Üniversitesi tarafından düzenlenen DEÜ Söyleşileri V kapsamında, Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Osman Mert konuk oldu. "Köklerden Günümüze Türk Dili" başlıklı söyleşinin moderatörlüğünü, Edebiyat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Kamil İşeri üstlendi.

Rektörümüz Prof. Dr. Bayram Yılmaz, Üniversitemiz üst yönetimi, akademisyenler, öğrenciler ve Üniversite dışından katılımcıların yoğun ilgi gösterdiği programda Türkçenin tarihsel serüveni, dil ve kültür arasındaki ilişki, Türkçenin korunması ve geliştirilmesine yönelik çalışmalar ile dilimizin kültürel mirası ele alındı.

Katılımcıların sorularıyla zenginleşen söyleşide, Türk dilinin geçmişten geleceğe uzanan yolculuğuna ilişkin değerlendirmeler paylaşıldı.

Program öncesinde Prof. Dr. Osman Mert, Prof. Dr. Kamil İşeri ile birlikte Türkiye'nin ilk bayrakbilim müzesi olan Dokuz Eylül Üniversitesi Bayrakbilim ve Türk Bayrakları Müzesini ziyaret ederek müzedeki eserler ve koleksiyonlar hakkında bilgi aldı.

TAOM 2026 LİDERLİK BULUŞMASI DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİNDE GERÇEKLEŞTİRİLDİ

Türk Yönetim Akademisi Derneği ve Academy of Management iş birliğiyle düzenlenen Turkish Academy of Management Annual Meeting (TAOM 2026), "Redefining Leadership: Adapting to AI-Driven Dynamics in Organizations" temasıyla 31 Ağustos – 4 Eylül 2026 tarihleri arasında Dokuz Eylül Üniversitesinin ev sahipliğinde gerçekleştirildi. Yurt içinden ve yurt dışından çok sayıda akademisyeni bir araya getiren program, yoğun katılımla tamamlandı.

Açılış törenine İzmir Valisi Dr. Süleyman Elban, Rektörümüz Prof. Dr. Bayram Yılmaz, Academy of Management Finans Direktörü Marko Vukosavovic ve Yönetim Akademisi Derneği Başkanı Prof. Dr. H. Cenk Sözen katılarak açılış konuşmalarını gerçekleştirdi. Törende ayrıca Foça Kaymakamı İhsan Emre Aydın, Rektör Yardımcılarımız ve Ege Üniversitesi Rektör Yardımcısı da yer aldı.

YAPAY ZEKÂ ÇAĞINDA LİDERLİK ELE ALINDI

Bilimsel oturumlar ve akademik paylaşımlarla zenginleşen TAOM 2026'da, yapay zekâ çağında liderliğin yeniden tanımlanması ve organizasyonların yapay zekâ odaklı değişen dinamiklere uyumu ele alındı. Üniversitemiz akademisyenlerinin yanı sıra farklı ülkelerden araştırmacıların da katıldığı program, yönetim ve organizasyon alanındaki güncel yaklaşımların tartışılmasına olanak sağladı.

Uluslararası akademik etkileşimi destekleyen buluşma, farklı ülkelerden akademisyenleri bir araya getirerek bilimsel bilgi paylaşımı ve iş birliği olanaklarının geliştirilmesine katkı sundu. Açılış töreninin sonunda İzmir Valisi Dr. Süleyman Elban ve Rektörümüz Prof. Dr. Bayram Yılmaz'a plaket takdim edildi.

6. GLOBAL MARITIME CONGRESS DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİNDE GERÇEKLEŞTİRİLDİ

Dokuz Eylül Üniversitesi ev sahipliğinde düzenlenen 6. Global Maritime Congress (GMC 26), denizcilik sektöründeki dönüşümü sürdürülebilirlik, teknoloji ve dijitalleşme başlıkları çerçevesinde ele aldı.

Dokuz Eylül Üniversitesi Denizcilik Fakültesi, TMMOB Gemi Makineleri İşletme Mühendisleri Odası ve University of Strathclyde iş birliğiyle düzenlenen 6. Global Maritime Congress (GMC 26), *"Transformation in Maritime Industry"* temasıyla Üniversitemiz ev sahipliğinde gerçekleştirildi.

Kongrenin açılış konuşmaları Rektörümüz Prof. Dr. Bayram Yılmaz, TMMOB Gemi Makineleri İşletme Mühendisleri Odası Başkanı Yunus Emre Aşkın, University of Strathclyde öğretim üyesi Prof. Dr. Osman Turan ve Denizcilik Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Şermin Açık Çınar tarafından yapıldı.

Akademi, kamu ve denizcilik sektörü temsilcilerini bir araya getiren kongrede; sürdürülebilirlik, yeşil ve akıllı denizcilik, denizcilik teknolojileri, enerji verimliliği ve karbonsuzlaşma, liman ve lojistik sistemleri, denizcilik ekonomisi, deniz emniyeti ve güvenliği, insan faktörü ve dijitalleşme gibi güncel konular ele alındı.

Üç gün süren GMC 26 kapsamında, denizcilik sektöründeki dönüşüm akademi, kamu ve sektör perspektifleriyle farklı boyutlarıyla değerlendirildi.

ÖĞRENCİMİZDEN İKİ TÜRKİYE ŞAMPİYONLUĞU

Dokuz Eylül Üniversitesi Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Fakültesi 3. sınıf öğrencimiz, 2026 TDSF Türkiye Şampiyonası'nda Yetişkinler Hip Hop Solo Kadınlar ve Hip Hop Battle kategorilerinde Türkiye şampiyonu olarak iki birincilik elde etti.

Öğrencimiz, 3 Nisan 2027'de İsveç'te düzenlenecek Avrupa Şampiyonası'nda ve 5 Aralık 2027'de Fransa'da düzenlenecek Dünya Şampiyonası'nda ülkemizi temsil edecek.

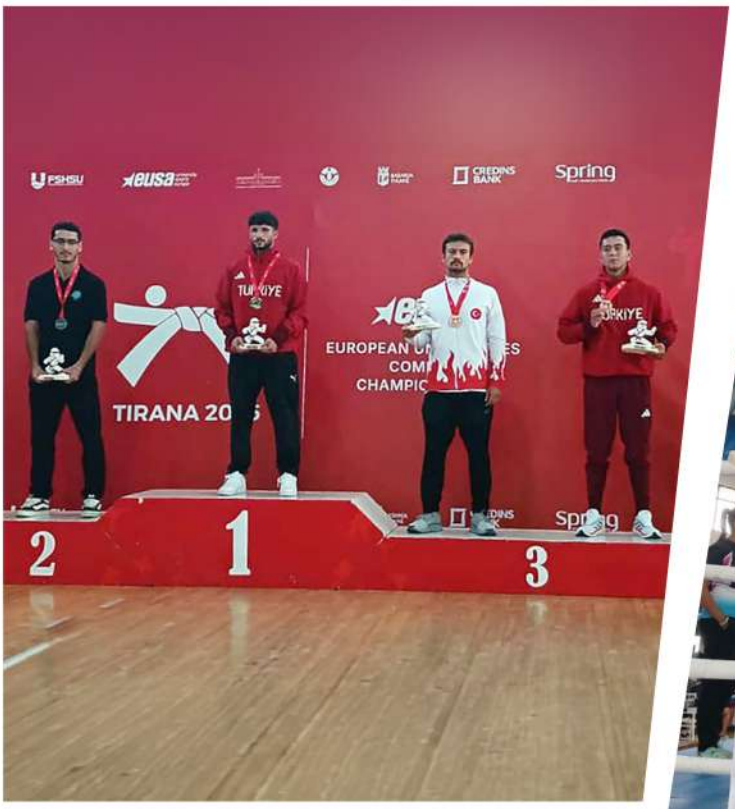
Öğrencimizi tebrik ediyor, Avrupa ve Dünya Şampiyonalarında başarılar diliyoruz.

ÖĞRENCİMİZDEN ULUSLARARASI BAŞARI

Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi öğrencisi Uğurhan Artam, Arnavutluk'un başkenti Tiran'da düzenlenen Avrupa Üniversiteler Arası Dövüş Şampiyonası'nda bronz madalya kazandı.

Avrupa Üniversite Sporları Birliği (EUSA) tarafından düzenlenen organizasyonda 71 kilogram Kick Boks Full Contact branşında mücadele eden öğrencimiz, Avrupa üçüncüsü oldu. Uluslararası düzeyde gerçekleştirilen şampiyonada Üniversitemizi başarıyla temsil eden öğrencimizi tebrik ediyor, başarılarının devamını diliyoruz.

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
İZMİR-1982
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
44 yıl
vodafone
FİLENİN SULTANLARI
2026 CEV TRENDYOL
KADINLAR AVRUPA VOLEYBOL ŞAMPİYONU

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
İZMİR-1982

YÜKSEKÖĞRETİM KALİTE KURULU
5
TAM AKREDİTASYON SERTİFİKASI

2026-2027 eğitim-öğretim yılının ilk gününde, ülkemizin dört bir yanında yeni bir heyecan başlıyor.

Tüm öğrencilerimize, öğretmenlerimize ve akademisyenlerimize sağlık, huzur ve başarılarla dolu bir yıl diliyorum.

Prof. Dr. Bayram YILMAZ
Rektör

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİNDE FAKÜLTELER VE MESLEK YÜKSEKOKULLARINDA YENİ AKADEMİK YIL HEYECANI

Dokuz Eylül Üniversitesinin farklı akademik birimlerinde 2026-2027 Akademik Yılı açılış programları gerçekleştirildi. Akademik ve idari personel ile öğrencileri bir araya getiren törenlerde yeni eğitim öğretim döneminin heyecanı yaşanırken öğrencilere yönelik ilk dersler, ödül takdimleri ve mesleğe başlangıcı simgeleyen etkinlikler düzenlendi.

EDEBİYAT FAKÜLTESİNDE İLK DERS

Edebiyat Fakültesinde Rektör Yardımcımız ve Fakülte Öğretim Üyesi Prof. Dr. Dilşen İnce Erdoğan, *"İlk Ders"* kapsamında öğrencilerle bir araya geldi. Konuşmasında bağımlılıkla mücadele konusuna değinen Prof. Dr. Erdoğan, gençlerin toplumsal sorumluluklarına ve bu alandaki duyarlılıklarının önemine dikkat çekti.

BUCA EĞİTİM FAKÜLTESİNDE İLK DERS

Buca Eğitim Fakültesinde Genel Sekreter Vekilimiz Prof. Dr. Dündar Yener'in katılımıyla gerçekleştirilen açılış töreninde, fakülteye yüksek YKS puanıyla yerleşen öğrencilere belgeleri verildi. Akademik yılın ilk dersi, Eğitim Programları ve Öğretim Ana Bilim Dalı Öğretim Üyesi Prof. Dr. Hale Sucuoğlu tarafından *"Öğretmen Olmak, Bir Meslekten Daha Fazlası"* başlığıyla gerçekleştirildi.

HEMŞİRELİK FAKÜLTESİNDE İLK DERS

Rektörümüz Prof. Dr. Bayram Yılmaz'ın katıldığı Hemşirelik Fakültesi açılış töreninde, fakülteye en yüksek puanla yerleşen ilk 10 öğrenciye belgeleri takdim edildi. Ayrıca 10, 20 ve 30. hizmet yılını dolduran akademik ve idari personele plaketleri sunuldu.

Rektörümüz Prof. Dr. Bayram Yılmaz, konuşmasında üniversitelerin yalnızca mesleki bilgi kazandıran değil, özgür düşünen, sorgulayan ve kendi fikirlerini oluşturabilen bireyler yetiştiren kurumlar olduğuna vurgu yaptı. Gelecek nesillerin bu anlayışla yetiştirilmesinde emeği bulunan akademisyenlere teşekkür etti. Fakültenin ilk dersi ise Öğretim Üyesi Prof. Dr. Murat Bektaş tarafından *"Hemşire Olmak"* başlığıyla verildi.

İZMİR MESLEK YÜKSEKOKULUNDA İLK DERS

İzmir Meslek Yüksekokulunun açılış programına Rektörümüz Prof. Dr. Bayram Yılmaz katıldı. Öğrencilerin mesleki bilgi ve becerilerinin yanı sıra çok yönlü gelişimlerinin önemini vurgulayan Rektörümüz, yeni akademik yılın tüm Üniversite mensupları için başarılı ve verimli geçmesi temennisinde bulundu. Program kapsamında EBSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Hakan Ürün tarafından *"İMYO'da İlk Ders"* gerçekleştirildi.

FİZİK TEDAVİ VE REHABİLİTASYON FAKÜLTESİNDE ÖNLÜK GİYME TÖRENİ

Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Fakültesinde Rektör Yardımcımız Prof. Dr. Mehmet Birhan Yılmaz'ın katılımıyla düzenlenen törende, fakülteye en yüksek puanla yerleşen ilk üç öğrenciye belgeleri verildi.

Öğrencilerin mesleki eğitim yolculuklarının başlangıcını simgeleyen önlük giyme seremonisi de gerçekleştirildi.

ERASMUS+ ÖĞRENCİLERİ İÇİN ORYANTASYON PROGRAMI DÜZENLENDİ

Dokuz Eylül Üniversitesi, 2026-2027 Akademik Yılı kapsamında farklı ülkelerden gelen Erasmus+ öğrencilerini oryantasyon programıyla karşıladı. Bordo Salon'da gerçekleştirilen programa Rektör Yardımcımız Prof. Dr. Erdoğan da katıldı.

Programda, Üniversitemizde eğitimlerine devam edecek uluslararası öğrencilere akademik süreçler, Üniversitemizin sunduğu olanaklar ve öğrenci yaşamına ilişkin bilgiler aktarıldı. Öğrencilerin Üniversiteye ve akademik yaşama uyum sağlamalarını desteklemeyi amaçlayan programda, yeni eğitim dönemine ilişkin bilgilendirme yapıldı.

Uluslararası öğrenci hareketliliği aracılığıyla farklı kültürleri akademik ortamda buluşturan Dokuz Eylül Üniversitesi, Erasmus+ öğrencilerini Üniversite ailesinin bir parçası olarak ağırladı.

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ ÖZEL 75. YIL İLKOKULU-ORTAOKULUNDA YENİ EĞİTİM ÖĞRETİM YILI BAŞLADI

Dokuz Eylül Üniversitesi Özel 75. Yıl İlkokulu-Ortaokulunda 2026-2027 eğitim öğretim yılının başlaması dolayısıyla açılış töreni düzenlendi. Rektör Yardımcımız Prof. Dr. Dilşen İnce Erdoğan'ın katıldığı törende öğrenciler, öğretmenler ve veliler yeni eğitim öğretim yılının heyecanını birlikte yaşadı.

Yeni dönemin başlangıcını simgeleyen törende, öğrenciler ve eğitimciler bir araya gelerek 2026-2027 eğitim öğretim yılına merhaba dedi.

AYIN METNİ

Her ay, Dokuz Eylül Üniversitesi mensuplarının kaleme aldığı özgün eserler (şiir, deneme, öykü, mektup vb.) arasından bir çalışma "Ayın Metni" başlığıyla e-bültenimizde yer alacaktır.

Konu serbesttir; akademik yaşama, sanata, doğaya veya günlük yaşama dair her tür metin değerlendirilecektir.

Eserler en fazla 300 sözcük uzunluğunda olmalıdır.

Katılım için çalışmalarınızı ebulten@deu.edu.tr adresine iletebilirsiniz.

Paylaşımlar, editöryal değerlendirme sonrasında bülten seçkisine dâhil edilecektir.

Seçilen eser sahiplerine, Dokuz Eylül Üniversitesi logolu özel armağan takdim edilecektir.

Eserlerinizi ad–soyad, fakülte ve bölüm bilgileriniz ile iletişim numaranızı ekleyerek göndermenizi rica ederiz.

AYIN FOTOĞRAFI

Her ay, Dokuz Eylül Üniversitesi mensuplarından gelen, **Dokuz Eylül / İzmir** özelinde fotoğraflar arasından bir seçki "Ayın Fotoğrafı" olarak e-bültenimizde yayımlanacaktır.

Konu sınırlaması bulunmamaktadır;
kampüs yaşamından bilime, sanata ya da doğaya kadar her tema değerlendirilecektir.

Fotoğraf gönderimleri ebulten@deu.edu.tr adresine yapılabilir.

Paylaşımlar, editöryal değerlendirme sonrasında bülten seçkisine dâhil edilecektir.

Seçilen fotoğrafın sahibine, Dokuz Eylül Üniversitesi logolu özel armağan takdim edilecektir.

Eserlerinizi ad–soyad, fakülte ve bölüm bilgileriniz ile iletişim numaranızı ekleyerek göndermenizi; e-postada 'Sen Çek!' bölümü için ilettiğiniz fotoğrafınıza ilişkin tarih ve yer bilgilerini bulundurmanızı rica ederiz.

SEN SÖYLE, SEN ÇEK

Dokuz Eylül Üniversitesi ailesinin kaleminden çıkan metinlere ve objektifinden yansıyan karelere e-bültenimizde yer veriyoruz.

Siz anlatın; biz paylaşalım.

AYIN FOTOĞRAFI

Ayın fotoğrafı, Dokuz Eylül Üniversitesi Rektörlüğü personeli **Alp Kemal MÜEZZİNOĞLU**'nun kadrajından...
Personelimizi içtenlikle tebrik ediyor, değerli katkısı için teşekkür ediyoruz.

😊

💙

KUR'AN'IN EVRENSELLİĞİ MESELESİ

KUR'AN'DAKİ ORTADOĞU MERKEZLİ ANLATIMIN ARKA PLANI

PROF. DR. ZAFER DUYGU
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ DİN BİLİMLERİ ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ MÜDÜRÜ

Bilindiği gibi, İslam karşıtı yaklaşımlarda, İslam'ın evrensel bir din olmaktan ziyade Ortadoğu'ya hitap eden veya Araplara özgü bir inanç sistemi olduğu sıkça ileri sürülmektedir. Bu iddia esas olarak iki argümana dayanmaktadır: Peygamberlerin Ortadoğu coğrafyasından çıktıkları ve Kur'an'ın anlatı ve hitaplarında ağırlıklı olarak Ortadoğu toplumlarını ve bu toplumların tarihsel tecrübelerini merkeze aldığı düşüncesi. Bu yaklaşımlara göre İslam'ın mesajı, belirli bir coğrafyanın yani Ortadoğu'nun tarihsel, kültürel ve toplumsal şartlarıyla sınırlıdır. Oysa söz konusu iddiaların sağlıklı biçimde değerlendirilebilmesi, Kur'an'ın kendi söyleminin ve vahyin ortaya çıktığı tarihsel-toplumsal bağlamın birlikte incelenmesini gerektirmektedir.

Kur'an açısından bakıldığında, peygamberlerin yalnızca Ortadoğu'ya gönderildiği iddiası açık biçimde karşılık bulmamaktadır. Kur'an, ilahî mesajın herhangi bir ırkın, kabilenin veya coğrafyanın tekeline bırakılamayacağını vurgulamaktadır. Hz. Muhammed'in bütün insanlara müjdeci ve uyarıcı olarak gönderildiğini bildiren Sebe sûresinin 28. ayeti ile onun âlemlere rahmet olduğunu belirten Enbiya sûresinin 107. ayeti, bu evrensel iddianın temel dayanaklarıdır. Fatır sûresinin 24. ayetinde hiçbir ümmetin uyarıcısız bırakılmadığının, Yunus sûresinin 47. ayetinde her ümmetin bir peygamberinin bulunduğunun ve Ra'd sûresinin 7. ayetinde her topluluğun bir kılavuzunun olduğunun belirtilmesi de aynı gerçeği ortaya koymaktadır. Üstelik Mü'min sûresinin 78. ayeti, Kur'an'da hayat hikâyeleri anlatılanların dışında da pek çok elçinin bulunduğunu hatırlatmaktadır. Dolayısıyla Kur'an'a göre ilahî hidayet, yalnızca Ortadoğu toplumlarına değil, insanlığın bütününe yöneliktir. Kur'an'da peygamberlerin belirli coğrafyalarda yoğunlaşmış gibi görünmesi, bu evrensel iddiayı ortadan kaldırmamaktadır. Bunun yanı sıra Kur'an'ın insanlığa doğrudan *"Ey insanlar,"* şeklinde hitap etmesi, adalet, merhamet ve doğruluk gibi ilkeleri coğrafya ve kültür üstü değerler olarak sunması, farklı milletlerin varlığını ayrışma sebebi değil tanışma vesilesi olarak değerlendirmesi ve İslam'ın tarih boyunca Arap olmayan toplumlar tarafından da benimsenmesi, bu evrensel niteliği destekleyen diğer unsurlardır.

Bununla birlikte, ilk argümanın açıklığa kavuşturulması ikinci ve daha kapsamlı bir soruyu gündeme getirmektedir: Kur'an'ın mesajı bütün insanlığa yönelikse, anlatılarında ve tarihsel referanslarında neden ağırlıklı olarak Ortadoğu coğrafyasına, örneğin özellikle İsrailoğulları'na yer verilmektedir? Bu sorunun cevabı, Kur'an'ın evrensel mesajı ile vahyin tarihsel bağlamı arasındaki ilişkiyi doğru anlamaktan geçmektedir.

Bu durum, Türkiye liginde çalışan bir futbol teknik direktörünün anlatımlarında Türkiye'deki takımları, oyuncuları, stadyumları ve futbol sorunlarını esas almasına benzetilebilir. Böyle bir teknik direktörün sürekli Uruguay veya Avustralya liglerinden söz etmesi, kendi muhatapları açısından anlamlı bir iletişim biçimi oluşturmayacaktır. Benzer şekilde, yedinci yüzyılda Arabistan'da yaşayan ve dünyanın uzak bölgeleri hakkında sınırlı bilgiye sahip olan insanlara, kendi tarihsel ve kültürel hafızalarına yabancı coğrafyaları merkeze alan anlatılar sunmak, vahyin ilk muhatapları üzerinde aynı etkiyi yaratmayabilirdi. Hz. İbrahim ve Hz. İsmail hakkındaki anlatılar Arapların, Hz. Musa ve Hz. Davut hakkındaki anlatılar Yahudilerin, Hz. Zekeriya, Hz. Yahya ve Hz. İsa hakkındaki anlatılar ise Hristiyanların dikkatini çekebilecek güçlü referanslar sunmaktadır. Kur'an'ın Mekke, Medine, Mısır, Babil, Sebe ve Hicr gibi yerlerden söz etmesi, bu bakımdan kendi tarihsel bağlamı içerisinde son derece anlaşılırdır.

Kur'an'ın İsrailoğulları'na geniş yer vermesi de öncelikle bu tarihsel arka planla ilişkilidir. İsrailoğulları, uzun bir tarih boyunca çeşitli peygamberler aracılığıyla iletilen ilahî mesajla ilişkileri bakımından İbrahimî geleneğin en görünür temsilcilerinden biri olmuştur. Onların yükselişleri, düşüşleri, itaatleri ve sapmaları, Kur'an'da hem ilk Müslüman topluma hem de sonraki insanlığa yönelik ibret ve uyarı örnekleri olarak sunulmaktadır. Bununla birlikte Kur'an, İbrahimî mirasın yalnızca İsrailoğulları'na ait olduğu iddiasını kabul etmemektedir. Hz. İbrahim, Hz. İshak, Hz. Yakup ve Hz. Musa gibi şahsiyetlerin İsrailoğulları'yla tarihsel ilişkisi teslim edilmekte, fakat ilahî seçilmişliğin kan bağına, ırka veya biyolojik soya dayalı bir üstünlük ve imtiyaz olduğu düşüncesi reddedilmektedir. Nitekim Kur'an'da Hz. İbrahim'in insanlara önder kılınacağı bildirilirken, onun soyundan gelecek önderler hakkındaki sorusuna *"Zalimler benim ahdime nail olamaz,"* şeklinde cevap verilmektedir (Bakara, 124). Böylece ilahî önderliğin ve elçilik mirasının ırkî bir imtiyaz olmadığı, ahlak, inanç ve liyakat ilkeleriyle ilişkili bulunduğu vurgulanmaktadır. Kur'an, İbrahimî geleneği sahiplenmekte, ancak bu geleneği belirli bir kavmin tekelinden çıkararak evrensel tevhit inancının ortak mirası şeklinde yeniden yorumlamaktadır.

Bu meseleyi açıklamak için sinema sanatından yararlanmak mümkündür. İkinci Dünya Savaşı'nı konu edinen Piyanist, Schindler'in Listesi, Valkyrie Operasyonu ve Max Manus gibi kült filmler, savaşın bütün cephelerini ve ayrıntılarını anlatmak yerine mecburen belirli şahısları, olayları ve coğrafyaları merkeze almaktadır. Söz konusu bu filmler, yerel öyküler üzerinden Holokost'un dehşetini, diktatörlüğün tehlikesini, özgürlük arayışını ve küresel bir savaşın yıkımını anlatan yapımlardır. Piyanist ve Schindler'in Listesi soykırım kavramının dehşetini, Valkyrie Operasyonu savaş sırasında Almanya'nın son derece karmaşık iç yapısını, Max Manus ise Norveç merkezli gelişmeleri sinemaseverlere anlatmışlardır. Ne var ki, hiç kimse bu filmlerin örneğin Polonya veya Almanya yahut Norveç merkezli olmasından hareketle İkinci Dünya Savaşı'nın sadece bu ülkelerle sınırlı olduğunu düşünmemektedir. Zira burada esas olan, mikrokozmos üzerinden makrokozmosu anlatmak, yani büyük ve evrensel olguları belirli ve daha küçük ölçekli öyküler aracılığıyla anlaşılır kılmaktır.

Bence Kur'an'ın anlatım stratejisini de benzer perspektiften değerlendirmek gerekir. Kur'an, bütün insanlığı kuşatan evrensel mesajını, ilk muhataplarının aşina olduğu tarihsel ve kültürel bağlam üzerinden açıklamaktadır. Bu bağlamı ise büyük ölçüde Ortadoğu'nun tarihsel hafızasında köklü bir yere sahip olan İbrahimî gelenek oluşturmaktadır. Hz. İbrahim'den itibaren şekillenen tarihsel süreç, Kur'an'ın nüzul döneminde bölgede yaşayan toplumların dinî ve kültürel dünyasının önemli bir parçasıdır. Bu nedenle Kur'an'da Hz. İbrahim'in, onun soyundan gelen toplulukların, bu topluluklara gönderilen peygamberlerin ve onların tarihsel tecrübelerinin merkezî konumda bulunması rastlantısal değildir. Kur'an, yerel gibi görünen kıssalar üzerinden aslında bütün insanlığa yönelik ahlakî ve teolojik ilkeler ortaya koymaktadır.

Bu çerçevede Hz. İsmail'in konumu özel bir önem taşımaktadır. Tevrat'ta Hz. İshak'ın soyu ve bu soy üzerinden İsrailoğulları'nın tarihsel devamlılığı öne çıkarken, Hz. İsmail'e de büyük bir milletin atası olacağı vaadi verilmektedir (Yaratılış, 17:20). Sonraki Yahudi geleneğinde Arapların Hz. İsmail'in soyundan geldiği düşüncesi yerleşmiş, Geç Antik Çağ'daki Hristiyan yazarlar da Arapları *"İsmailoğulları"* olarak adlandırmıştır. Kur'an ise Hz. İsmail'i bir resul ve nebi olarak tanımlamakta (Meryem, 54), Hz. İbrahim ve Hz. İsmail'in Kâbe'yi inşa etmeleriyle Hz. Muhammed'in tebliği arasında güçlü bir bağ kurmaktadır (Bakara, 125-129). Böylece İbrahimî miras, yalnızca İshak koluyla değil, İsmail koluyla da ilişkilendirilmekte ve Hz. Muhammed bu geleneğin devamı olarak konumlandırılmaktadır.

Üstelik İbrahim'in soyundan gelen topluluklar yalnızca Araplar ve İsrailoğulları'yla sınırlı değildir. Tevrat anlatılarında Esav'ın soyundan gelen Edomlulara, İbrahim'in Ketura ile evliliğinden doğan Medyen, Sebe, Dedan ve diğer topluluklara da yer verilmektedir. Edomlular, tarihsel süreçte İsrailoğulları'yla siyasî ve kültürel ilişkiler geliştirmiştir; hatta Hz. İsa döneminde Filistin'i Romalılar adına yöneten Herodes hanedanı da bu kökenden gelmiştir. Medyenliler, Kuzey Arabistan ve Akabe Körfezi çevresinde yaşamışlardır. Sebe ve Dedan gibi topluluklar ise Güney Arabistan ve Kuzeybatı Arabistan'ın tarihsel dokusunda yer almıştır. Asurlular ve Lut kavmi gibi diğer halklar da bu geniş Ortadoğu tarihinin dinî, siyasî ve kültürel etkileşim alanına dâhil olmuştur.

Bu tarihsel tablo, Ortadoğu'nun neden vahiy süreçlerinin önemli merkezlerinden biri olduğunu anlamamıza yardımcı olmaktadır. Bölgedeki toplumlar, birbirlerinden bütünüyle kopuk halklar değildir. Onlar, ortak hafızaları, komşuluk ilişkileri ve dinî anlatıları bulunan geniş bir tarihsel dünyanın parçalarıdır. İbrahimî gelenek de bu ortak hafızanın en önemli unsurlarından biridir. Dolayısıyla Kur'an'ın Ortadoğu toplumlarını ve onların kıssalarını merkeze alması, coğrafi bir tercihten ibaret değildir; aynı zamanda ilk muhataplarının aşina olduğu geniş bir tarihsel ve kültürel mirasa dayanma tercihidir.

Diğer taraftan, peygamberlik kurumunun İsrailoğulları'yla sınırlı olmadığı, Tanah'taki anlatılarda da görülebilmektedir. Hz. Eyüp, İsrailoğulları dışında bir coğrafyada, muhtemelen Edom veya Kuzey Arabistan çevresinde yaşamış ve evrensel sabrın örneği olarak sunulmuştur. Hz. Yunus'un Asurluların başkenti Ninova'ya gönderilmesi, ilahî merhametin ve bağışlanmanın farklı toplumları da kapsadığını göstermektedir. Hz. Şuayb'ın Medyen ve Eyke halklarına yönelik tebliği, Obadya'nın Edomlularla, Nahum'un ise Ninova halkıyla ilişkili anlatıları da aynı çerçevede değerlendirilebilir. Hz. Lut'un Sodom ve Gomore halkına yönelik uyarısı ise peygamberlik çağrısının İsrailoğulları kimliğinin henüz tarih sahnesine çıkmadığı dönemlerde bile farklı topluluklara yöneldiğini ortaya koymaktadır. Bu peygamberlerin her biri ilahî mesajın farklı boyutlarını temsil etmektedir: Eyüp sabrın, Şuayb adalet ve dürüstlüğün, Yunus pişmanlık ve ilahî merhametin, Lut ise ahlakî arınmanın örneğidir. Böylece Ortadoğu coğrafyasında farklı toplumlara ulaşan elçiler, tevhit mesajının yanı sıra kendi muhataplarının toplumsal sorunlarına ilişkin uyarılar da getirmişlerdir. Bu örnekler, ilahî tebliğin belirli bir kavmin sınırlarına hapsedilemeyeceğini göstermektedir.

Sonuç olarak Kur'an'ın evrenselliği ile Ortadoğu merkezli anlatımı arasında bir çelişki bulunmamaktadır. Kur'an, ilahî mesajın tarih boyunca farklı kavimlere ve coğrafyalara gönderilen elçiler aracılığıyla insanlığa ulaştırıldığını bildirmektedir. Bununla birlikte kendi nüzul döneminin tarihsel ve toplumsal şartları gereği, ilk muhataplarının yakından tanıdığı İbrahimî geleneği ve bu geleneğin şekillendiği Ortadoğu coğrafyasını temel referans noktası olarak kullanmaktadır. İsrailoğulları'nın kıssaları da bu geleneğin tarihsel taşıyıcılarından biri olmaları ve mirasın yalnızca kendilerine ait olduğu yönündeki iddiaların yeniden değerlendirilmesi bakımından önem taşımaktadır. Kur'an'ın yerel tarihsel anlatılar üzerinden evrensel ilkeler ortaya koyması, mesajının bölgesel olduğu anlamına gelmez. Aksine bu anlatılar, adalet, merhamet, doğruluk, tevhit ve ahlak gibi bütün insanlığı ilgilendiren değerleri somut tarihsel tecrübeler aracılığıyla anlaşılır kılmaktadır. Ortadoğu'nun Kur'an'da merkezî bir yer tutması, vahyin evrenselliğini sınırlayan bir unsur değil, bu evrensel mesajın ilk muhataplarına ulaştırılmasını mümkün kılan tarihsel ve pedagojik zemindir.

deu.edu.tr/e-bulten

93867786.000.01/BY.025.001.1349

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ

İZMİR-1982

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ

